

Nikonos IV:

Automatik under vandet

Nikon er kommet med et nyt undervandskamera. Det klarer trykket på indtil 50 meters dybde, og det har indbygget lysmåler, der automatisk styrer eksponeringen. Reportagefotograf Peter Hauerbach, der er entusiastisk svømmedykker, fortæller her om kameraet.

I slutningen af august, et par dage inden jeg skulle afsted på en længe planlagt ferietur til Florida, hørte jeg rygter om, at Nikon ville vise et nyt undervandskamera

Peter Hauerbach på fotomessen i Köln i September. Jeg ringede til »min« fotohandler (Foto C) for at høre, om det var rigtigt - og blev meget overrasket over at få at vide, at dette rygte dels var rigtigt - og at de forresten lige havde fået et eksemplar af dette kamera ind ad døren ... 10 minutter efter stod jeg i butikken og lagde mine klamme hænder på det sidste skud på »uv-stammen«.

50 meters dybde

Det nye apparat, der er et amfibieapparat beregnet til al slags vejr - og specielt velegnet til ophold i »det våde element« (ned til 50 m dybde), hedder Nikonos IV-A. Firetallet står for, at dette er det fjerde kamera i serien (Nikonos III kom på markedet i 1975) og A antyder så det mere sensationelle - IV'eren har indbygget lysmåler og er automatisk på lukkertiderne med blændeforvalg.

Lukkertiderne går på A fra 1/30 til 1/1000 sekund. Man vælger en blænde, trykker let på udløseren, og hvis der så er lys nok til en eksponering indenfor det ovennævnte tidsområde, vil en lille (men iøjnefaldende) rød lampe i søgeren lyse. Hvis der ikke er lys nok, vil samme lampe give sig til at blinke ...

Derudover kan man stille »tidsknappen« på M. Her går man udenom det elektriske system og eksponerer så på 1/90. Dette bruges til blitzsynkronisering og til nødstilfælde med strømsvigt. Endelig er der også B - hvor lukkeren bliver stående åben.

Blæksprutte

Når man skiftede film i de tidligere modeller, skulle man helst være en ottearmet blæksprutte, for apparatet skulle aftørres, objektivet afmonteres, kamerahuset »hejses« op fra bund og bagstykket, den gamle film fiskes ud - og så skulle man bruge to hænder til at anbringe den nye film rigtigt, p.g.a. en speciel trykplade, der sad »godt fast«.

På det nye apparat er bagstykket sat på med hængsel - ligesom på almindelige 35 mm kameraer - og så er trykpladen gjort mere »forbrugervenlig«. Søgeren er blevet noget større på IV'eren så nu kan man (med lidt god vilje) bruge den med maske på - når apparatet vel at mærke er forsynet med et 35 mm objektiv. Tilbehørs-skoen er blevet kraftigere og endelig er opræksarm og udløser blevet til to helt separate dele. Fremtræksarmen, der er behagelig stor, kan »pumpes« og udløseren, der sidder foran på kamerahuset, kan låses, så man undgår ufrivillige billeder. Alt dette lød jo vældigt godt, så apparatet blev indlemmet

i fotoudrustningen og så gik turen ellers over Atlanten til »Solskinsstaterne«.

Automatik gennem objektivet

Det viste sig (selvfølgelig) at være vældig behageligt, at man slap for at have en løs lysmåler med, når man var »ude at svømme«. Specielt var det rart at vide, at lyset blev målt gennem objektivet, og dermed også igennem det, man nu havde fået lyst til at sætte foran såsom filtre, nærlinser og vidvinkler - uden at man behøvede at kompensere (manuelt) for lystabet.

Filmskiftet gik som ventet også mere smertefrit - fordi apparatet forblev i ét stykke under hele operationen. Når man ligger og bobler rundt blandt koraller og nysgerrige fisk, får man hurtigt taget 36 billeder - og så er det nok så rart ikke at skulle spille for meget tid på det tørre med at skifte film.

1/30 sekund

Lysmåleren fungerede tilsyneladende godt nok, men ... når den lille lampe lyser og indikerer, at der er lys nok til en eksponering, så ved man, at dette vil sige mellem 1/30 og 1/1000 sek. Derimod er det en dyb »intern« hemmelighed, hvor imellem disse to yderpunkter, apparatet finder det for godt at placere eksponeringstiden. Man kan selvfølgelig stille blænden på f.eks. f:8 og konsultere den lille lampe. Hvis den lyser og viser, at der er lys nok, så er lukkertiden mindst 1/30. Blænder man derpå to trin op - til bl. 4, så vil den kompenserede lukkertid være »mindst« 1/125. Men dette må siges at være en noget langsommelig proces at skulle gennemgå, hver gang

man ønsker at tage et billede.

Ved overfladen kan man nemt se, når lysintensiteten skifter - men på »det dybe« er det vanskeligere at bemærke de små ændringer, der hurtigt kan bringe lukkertiden ned (eller op) fra 1/125 til 1/30. Når man bruger en løs lysmåler, så checker man fra tid til anden lyset og vil så nemmere kunne opdage forandringer. Noget andet er, at man normalt også sætter sin lukkertid først og derefter blænden, fordi det sædvanligvis er vigtigere at få »stoppet« motivet eller/og undgå rystelser, end at opnå en lidt større dybdeskarphe

Jeg bandede højlydt, da jeg fik mine film retur fra fremkaldelse og konstaterede, at en del af det, jeg troede havde været gode nærbilleder af de farvestrålende fisk, viste sig at være koraller med et eller andet »forbipasserende« foran.

- Det var meget svært at gøre fiske- n forstæligt, at de skulle forholde sig fuldstændig i ro under fotograferingen.

Kortest mulige tid

Omvendt giver systemet dog den fordel, at det sikrer den kortest mulige tid under alle dårlige lysforhold, fordi man i den slags situationer under alle omstændigheder må fotografere på fuld åbning.

Min kritik går derfor ikke på den valgte form for automatik men på, at man ikke har lavet et system, der fortæller, hvornår kameraet fotograferer på praktisk anvendelige tider. Det kunne i al sin enkelthed bestå af en ekstra lysdiode, der lyser konstant på tider indtil 1/125 sekund, og derefter begynder at blinke.

Silhouetter

Som en god ting har det nye kamera udvendigt placeret filmfølsomhedsknap. Dermed bliver det muligt at korrigere eksponeringen under vandet, hvorved man f.eks. kan klare silhouet-motiver og lave bevidste over-/undereksponeringer.

Plus

Indbygget lysmåler
Automatisk eksponering
Nem filmålgning

Minus

Ingen advarsel mod lange lukkertider